

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Rotari Mihaela în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2020, în cauza penală privind-o pe

PITULA Ecaterina XXXXX, născut la
XXXXX, originară și domiciliată în mun. XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.08.2019– 13.12.2019;

Instanța de apel: 10.01.2020 – 28.10.2020;

Instanța de recurs: 20.01.2021 – 24.02.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central, din 13 decembrie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Pitula Ecaterina a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. b), e), f) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 4 luni.

În temeiul prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 05.04.2018, stabilindu-i pedeapsă definitivă pe un termen de 6 ani 4 luni închisoare cu includerea perioadei pedepsei deja executate, în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Rădiță Roman s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Pitula Ecaterina la 29.10.2016, aproximativ la orele 23.40, aflându-se în apropiere de casa XXXXX, prin înțelegere cu alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă în procedură separată și cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală,

urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, s-au apropiat de Rădiță Roman, unde aplicând violența nepericuloasă pentru viața sănătatea persoanei, și anume i-au aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea spinării, lovitură de la care Rădiță Roman a căzut jos, după care, continuându-și acțiunile sale, au aplicat aceluiași Rădiță Roman multiple lovituri cu picioarele și mâinile în regiunea feții, peste corp, pricinuindu-i dureri fizice, după care au sustras deschis un portmoneu de culoare cafenie, la prețul de 400 lei, în care se aflau bani în sumă de 940 EURO, care conform cursul oficial al BNM constituie suma de 20.586 lei, bani în sumă de 400 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM constituia suma de 8000 lei, pașaport al cetățeanului RM pe numele lui Rădiță Roman, permis de conducere pe numele lui Rădiță Roman, iar în total bunuri materiale în valoare totală de 28.986 lei, cauzându-i părții vătămate Rădiță Roman o daună materială în proporții considerabile și cu bunurile sustrate de la locul comiterii infracțiunii s-au deplasat.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror și de inculpată, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoreiei Bălți.

3.1 Procurorul prin cererea de apel solicita casarea sentinței instanței de fond cu adoptarea unei noi hotărâri prin care Pitula Ecaterina să fie recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 4 luni, în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal să fie adăugat parțial la pedeapsa aplicată prin noua sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința Judecătoreiei Bălți sediul Central din 05.04.2018, stabilindu-i pedeapsă definitivă pe termen de 6 ani 4 luni închisoare în penitenciar pentru femeii de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea legată de circulația legală a substanțelor narcotice și analoagelor pe un termen de 3 ani și încasarea daunei materiale cauzate prin infracțiune.

În motivarea cererii a invocat că, necătând la faptul că instanța de judecată a aplicat pedeapsa penală în concordanță cu prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, indicând necesitatea cumulării parțiale a sentințelor (sentința Judecătoreiei Bălți din 05.04.2018, în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f), e) Cod penal), de instanță, în partea dispozitivă a sentinței, a fost omisă aplicarea pedepsei complementare: „*dreptul de a exercita activitatea legată de circulația legală a substanțelor narcotice și analoagelor pe un termen de 3 ani*”.

Apreciază pedeapsă aplicată față de inculpată vădit neproportională faptei comise de către aceasta și urmările produse, cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, din care rezultă, că persoanei culpabile i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului Penal, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată urmează să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de

influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață ale familiei acestuia.

3.2 Inculpata, care în motivarea apelului său invocă, că nu este de acord cu sentința instanței de fond, consideră că instanța a emis o pedeapsă prea aspră în privința ei, deoarece ea a recunoscut vina pe deplin în faptele comise și se căiește sincer, solicitând examinarea apelului și emiterea unei hotărâri umane în privința ei.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2020, apelul inculpatei a fost respins ca nefondat. Apelul procurorului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează.

Pitula Ecaterina a fost considerată condamnată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b, e, f Cod penal, în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 4 luni.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal i s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 05.04.2018 și i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani 4 luni, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice și analoagelor lor pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În rest s-au menținut dispozițiile instanței de fond.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, verificând argumentele invocate în apeluri prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, instanța de apel a ajuns la concluzia că apelul declarat de inculpata urma a fi respins ca nefondat, iar apelul declarat de procuror necesita a fi admis.

Instanța de apel a indicat, că instanța de fond, deși a judecat cauza penală în privința lui Pitula Ecaterina în baza probelor administrate în faza de urmărire penală potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, totodată nu a respectat prevederile legale ce țin de stabilirea pedepsei inculpatei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, în sensul dat, deși instanța de fond, corect a stabilit categoria pedepsei aplicate inculpatei, ținând cont de circumstanțele cauzei și persoana vinovată, totodată eronat a aplicat prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, fără a adăuga pedeapsa complementară stabilită inculpatei prin sentința anterioară.

Pitula Ecaterina a fost judecată prin sentința Judecătorei Bălți sediul Central din 05.04.2018 în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f), e) Cod penal la pedeapsa sub formă de 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea legată de circulația substanțelor narcotice și analoagelor pe termen de 3 ani, sentință care a fost menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 21.06.2018, infracțiunea comisă de jaf, fiind comisă până la pronunțarea sentinței pe prima cauză, astfel că față de ultima

urmau a fi aplicate prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, însă instanța de fond, deși a aplicat prevederile menționate, totodată a omis să adauge pedeapsa sub formă de privare de dreptul de a exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice, stabilită anterior.

Referitor la apelul declarat de inculpată, instanța de apel a conchis că alte temeiuri decât cele indicate de instanța de apel de casare a sentinței instanței de fond nu s-au stabilit, astfel că afirmațiile expuse în apelul declarat de inculpată nu puteau fi reținute, deoarece instanța de fond a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare în limitele legii, atenuarea pedepsei față de inculpată nefiind posibilă.

Deși inculpata a recunoscut vina, a regretat de cele comise, solicitând în acest sens aplicarea unei pedepse în limita minimă prevăzută de lege, circumstanțele date au fost luate în considerație, astfel că temei de atenuare a pedepsei inculpatei nu s-a stabilit, reieșind din ce apelul declarat de inculpată a fost respins ca nefondat.

Instanța de fond a reținut că pedeapsa cu închisoarea, aplicată inculpatei, se justifică în raport cu faptele săvârșite și este necesară pentru apărarea ordinii publice într-o societate democratică, a reprimării infracțiunilor, deoarece corectarea acesteia este posibilă numai fiind izolată de societate.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Rotari Mihaela în interesele inculpatei a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri în latura stabilirii pedepsei, prin care inculpatei să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivare recurenta a indicat că, instanța de apel nu a dat apreciere și a ignorat prevederile art. 79 Cod penal, nu a luat în calcul că inculpata a recunoscut pe deplin vina și se căiește de cele săvârșite, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, având dorința de a recupera prejudiciul adus părții vătămate, precum declarațiile inculpatei că îi pare rău de cele comise și a înțeles ce greșeală a comis.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatei, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

În ce privește argumentul care reprezintă temeiul prevăzut la pct. 10), alin (1) art. 427 Cod de procedură penală conform căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul reține, că recurența este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunii inculpatei și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, cu aplicarea corectă a prevederilor art. 79 Cod penal.

La individualizare, pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă nu este suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, iar o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Astfel, reieșind din hotărârea pronunțată de instanța de apel, se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei inculpatei, instanța a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61, 75 Cod penal, a ținut seama de recunoașterea vinovăției, de faptul că infracțiunea comisă se atribuie la categoria celor grave, modul cum a fost săvârșită or, toate aceste circumstanțe, per ansamblu, au permis instanței de apel stabilirea unei pedepse echitabile - pedeapsa de 3 an și 4 luni închisoare și prin prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoria Bălți, sediul Central din 05.04.2018 și s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani 4 luni, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația substanțelor narcotice și analoagelor lor pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Referitor la invocarea recurenței vis-a-vis de neaplicarea în privința inculpatei a prevederilor art. 79 Cod penal, Colegiul menționează că în spiritul normei penale respective, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatei. Ca excepționale, o instanță de judecată urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei precum și date privind personalitatea

inculpatului - grad de invaliditate (I, II), persoana cu dizabilități severe și accentuate, merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră.

Așadar, solicitarea avocatei privind aplicarea în privința lui Pitula Ecaterina a prevederilor art. 79 Cod penal, Colegiul o consideră neîntemeiată, or din materialele cauzei nu rezultă existența a careva circumstanțe excepționale în privința inculpatei care ar fi determinat instanța de apel să-i aplice acesteia o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege.

Din considerentele enunțate, pornind de la corectitudinea și plenitudinea constatărilor realizate de către instanța de apel privind vinovăția inculpatei, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia și individualizarea pedepsei stabilite, luând în considerare motivarea amplă a deciziei instanței de apel în partea chestiunilor care au fost invocate în recursul ordinar, apreciind că temeiurile pentru recurs, invocate de recurentă, nu și-au găsit confirmare și nu au fost identificate alte temeiuri care, examinate din oficiu, să impună necesitatea casării hotărârii judecătorești atacate, Colegiul penal conchide că recursul ordinar înaintat în cauză urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Rotari Mihaela în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2020, în cauza penală privind-o pe **PITULA Ecaterina XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 martie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Boico Victor